

Türkiye

Tütün Politikası Statüsü

DUMANSIZ ALANLAR: Türkiye, 2008 yılında kapsamlı bir sigara yasağı kanunu uygulayan yedi ülkeden biridir. 2009 Temmuz ayından bu yana tüm kafelerde, kafeteryalarda, restoran ve barlarda sigara içmek yasaktır. Yaptırımlar ve halka yönelik eğitimler, etkililiğin en yüksek düzeyde olmasına yardımcı olmaktadır.

REKLAM, PROMOSYON VE SPONSORLUKLARA İLİŞKİN YASAKLAR: Türkiye’de tütün mamulleri reklamı, promosyonu ve sponsorluğu ile ilgili olarak kapsamlı bir yasak bulunmaktadır. Tütün mamulleri reklamı, promosyonu ve sponsorluğuyla ilgili bazı hususlarda sıkı düzenlemeler olsa da bütünüyle yasaklanmamıştır.

TÜTÜN MAMULLERİNDE SAĞLIKLA İLGİLİ UYARILAR: Şu anda dumanlı tütün mamulleri paketlerinde ön yüzün %65’ini kaplayan resim ve metin uyarısı ve arka yüzün %43’ünü kaplayan metin uyarısı bulunmaktadır. Dumansız tütün mamullerindeki uyarılar ön yüzün %30’unu ve arka yüzün %40’ını kaplamalıdır ve grafik uyarılar veya metinler içerebilir.

TÜTÜN MAMULLERİNE İLİŞKİN VERGİ VE FİYATLAR: Tütün mamullerindeki vergi nedeniyle sigara fiyatları enflasyon oranının üzerinde düzenli olarak artmaktadır. Şu anda Türkiye’deki en yaygın sigara markası üzerinden satış fiyatının %78’ü kadar vergi alınmaktadır.

Tütün Mamulleri Kontrol Politikaları

DUMANSIZ ORTAMLAR – SİGARANIN TAMAMEN YASAK OLDUĞU YERLER

Sağlık kuruluşları	Evet [†]	Kapalı Ofisler	Evet
Üniversiteler dışındaki öğretim kurumları	Evet	Toplu Taşıma Araçları	Evet
Üniversiteler	Evet	Restoranlar	Evet
Devlet daireleri	Evet [§]	Birahane ve barlar	Evet
Yerel idarelerin tütün içilmesini tamamen yasaklayan kanun çıkarma yetkisi var mı?			Evet

REKLAM, PROMOSYON VE SPONSORLUKLARA İLİŞKİN YASAKLAR

Ulusal TV ve radyo	Evet	Serbest dağıtım	Evet
Uluslararası TV ve radyo	Evet	Promosyonel indirimler	Hayır
Yerel dergiler/gazeteler	Evet	Tütün adı taşıyan tütün olmayan ürünler	Hayır
Uluslararası dergiler/gazeteler	Evet	Tütün ürünü için kullanılan tütün olmayan marka	Hayır
Billboard’lar ve dış mekan reklamları	Evet	Tütün ürünlerinin TV’de ve/veya filmlerde görünmesi	Evet
Satış noktası	Evet	Sponsorlu etkinlikler	Evet
İnternet	Evet		

TÜTÜN PAKETLERİNDE SAĞLIKLA İLGİLİ UYARILAR

Belirli uyarıların yasalarca zorunlu kılınması	Evet	Onaylanan uyarı sayısı	16
Tütün kullanımının zararlı etkilerini açıklayan uyarılar	Evet	Uyarıların dönüşümlü olması	Evet
Resim veya grafik içeren uyarılar	Evet ¹	Uyarıların ana dilde yazılması	Evet
Kapsanan ana görüntü alanı %’si (ön ve arka)	%54 ¹	Uyarılarda zorunlu yazı tipi, büyüklüğü ve rengi olması	Evet
Ön	%65 ¹	Yanıltıcı tanımlamaların yasaklanması	Evet
Arka	%43 ¹		

TÜTÜN MAMULLERİNE İLİŞKİN VERGİ VE FİYATLAR

EN ÇOK SATILAN MARKANIN FİYATI, 20 SİGARALIK PAKET			EN ÇOK SATILAN MARKAYA UYGULANAN VERGİ (SATIŞ FİYATININ %’Sİ)*	
Ülke tarafından raporlanan para	TRY	4,50	Toplam vergiler	%78
Resmi döviz kurunda US\$ olarak	USD	2,98	Toplam tüketim vergisi (özel ve değer üzerinden)	%63
			Katma Değer Vergisi (KDV)	%15

* Bireysel vergi kategorileri yuvarlama nedeniyle toplama eşit olmayabilir

[†] Kanun, psikiyatri hastanelerinde ve yaşlı tesislerinde ayrılmış sigara içme bölümlerine izin vermektedir. Kaynak: 5727 Sayılı Kanunla Değişik Tütün Ürünlerinin Zararlarının Önlenmesi ve Kontrolü Hakkında Kanun Mad. 2(2).

[§] Belirli devlet dairelerinde ayrılmış sigara içme alanlarına izin verilmektedir: yaşlı bakım tesisleri, psikiyatri hastaneleri ve hapishaneler. Kaynak: 5727 Sayılı Kanunla Değişik Tütün Ürünlerinin Zararlarının Önlenmesi ve Kontrolü Hakkında Kanun Mad. 2(2).

Kaynak:

Küresel Tütün Mamulleri Salgını 2009 WHO Raporu: <http://who.int/tobacco>

¹ Tütün ve Alkol Piyasası Düzenleme Kurumu Kararı (TAPDK No 5168. 16 Aralık 2009).